

Osaaja 2014

Satakunnan ammattikorkeakoulun opinnäytetöiden parhaimmisto

Osaaja 2014

Satakunnan ammattikorkeakoulun opinnäytetöiden parhaimmisto

Satakunnan ammattikorkeakoulu

2015

Pori

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Sarja D, Muut julkaisut 3/2015
ISSN 2323-8372
ISBN 978-951-633-171-6 (verkkajulkaisu)

© Satakunnan ammattikorkeakoulu ja tekijät

Julkaisija: Satakunnan ammattikorkeakoulu | Tiedepuisto 3, 28600 Pori | www.samk.fi

Graafinen suunnittelu ja taitto:
Satakunnan ammattikorkeakoulu | Jatta Lehtonen & Sari Kahri

SAMKin julkaisut luettavissa ja ostettavissa verkkokirjakaupassa osoitteessa: <http://samk.pikakirjakauppa.fi/>

SISÄLTÖ

Näkökulma: Mitä opinnäytetyö opettaa?	6
Ohjaajan silmin: AMK-opinnäytetyö – osaamista, yhteistyötä ja onnistumisia.....	10
Palkitut ja kunniamaininnan saaneet opinnäytetyöt 2014.....	14
Osaaja-opinnäytetyökilpailu nostaa opinnäytetöitä esille.....	25

PALKITTUJEN OPINNÄYTETÖIDEN TIIVISTELMÄT

Kustannuslaskennan tehostaminen ja tuntihinnan määrittäminen case-yrityksessä.....	16
Kunta-alan työ- ja virkamiesoikeudellinen järjestelmä, case: Kaarinan kaupunki.....	18
Kuntalaisten osallistaminen kunnan päätöksentekoon case: Säskylän nuorten kansalaisraad järjestäminen.....	20
Perustason ensihoitohenkilöstön täydennyskoulutustarve Satakunnan pelastuslaitoksella.....	22
Prevention of work-related musculoskeletal problems among dentists in Pori dental care center	24
Tyypin 2 diabeteksen omahoito osana hoidonohjausta.....	26
Yrittäjän tarvitsema tuki työkyvyn ollessa uhattuna	28
Tuotekehitysprojekti: Insuliinikynä.....	30
Betonisten ratapölkkyjen uusiokäyttö	32
Sähkömoottoreiden koekäyttöjärjestelmä.....	34
Reklamaatioiden tiedonkeräys ja prosessointi	36
Haasteena osaamisen johtaminen: case Satakunnan osuuskauppa.....	38
Polven tekonivelleikkauspotilaiden elämänlaatu ennen ja jälkeen leikkauksen	40

MITÄ OPINNÄYTETYÖ OPETTAA?

Kannustuspuhe kaikille, joilla työ on vielä tekemättä

Sari Kahri

Tradenomi, valmistunut 2007

Uskon, että opinnäytetyö on prosessi, joka nostaa lähes jokaisella opiskelijalla sykeä jo ajatuksen tasolla. Mikä on tuo yksi opintojen laajimmista kokonaisuuksista ja viimeinen puristus? Mistä siinä lähdetään liikkeelle? Työ saattaa näyttytyä muodottomana möykkynä, josta on vaikea saada otetta.

Opiskelijoita mietityttää usein muun muassa opinnäytetyön aihe: mistä aiheen löytää, miten sitä tulisi rajata ja miten linkittää oikeanlainen teoria aiheeseen. Myös prosessi herättää kysymyksiä: miten työ aloitetaan, kauanko siihen menee aikaa ja miten sen saa valmiiksi. Kirjoittamiseen ja lähteiden käyttöön liittyvät kysymykset voivat mietityttää.

Haluan tässä kirjoituksessa vastata ainakin joihinkin näistä kysymyksistä. Oman opinnäytetyöni valmistumisesta on liki kahdeksan vuotta, mutta opiskelijoiden huolet ja kysymykset opinnäytetyöprosessiin liittyen eivät ole tänä aikana paljontaan muuttuneet.

Opinnäytetyö on ratkaisu ongelmaan

AMK-opinnäytetyö on toiminnallinen tai tutkimuksellinen. Molemmissa haetaan vastausta johonkin kysymykseen tai ongelmaan. Hieno esimerkki toiminnallisesta opinnäytetyöstä on tässä kilpailussa palkittu tuotekehitysprojekti: insuliinikynä (s. 30), joka on ratkaisu käytännön ongelmaan. Toiminnallinen opinnäytetyö voi olla myös esimerkiksi opas hammaslääkäreille fyysisen työkyvyn ylläpitoon (s. 24), sähkömoottoreiden koekäyttöjärjestelmä (s. 34), jonkin tilaisuuden tai tapahtuman järjestäminen tai kuvataiteilijan tutkinnossa taideteoksen toteuttaminen. Toiminnallisenkin opinnäytetyön on nojattava johonkin tietoperustaan ja tehdyt ratkaisut on pystyttävä perustelemaan käytettyjen lähteiden ja oman auki kirjoitetun päättelyn avulla. Kaikista opinnäytetöistä on laadittava raportti, jossa oma oppiminen ja osaaminen on pystyttävä kirjoittamaan näkyväksi.

Tutkimuksellinen opinnäytetyö on usein tutkimus tai selvitys, kuten useimmat tämän julkaisun opinnäytetöistä. Tietoa kerätään kyselyin tai haastatteluin ja sitä analysoidaan jollakin systemaattisella menetelmällä.

Tutkimusmenetelmä palvelee opinnäytetyön tarkoitusta

Opinnäytetyöprosessiin valmistaudutaan opiskelemalla juuri tutkimus- ja kehittämismenetelmiä ja -viestintää. Menetelmäopinnot saattavat ohjata työn suunnittelua jonkin verran. Itseäni kvantitatiiviset menetelmät eivät juuri houkuttelleet, vaan koin laadullisen tutkimuksen kiehtovammaksi, koska halusin perehtyä tutkimuskohteeseeni, viestintään, syvällisesti. Koin pääseväni kvalitatiivisella lähestymistavalla, esimerkiksi haastatteluin, paremmin käsiksi viestinnän onnistumista koskeviin kysymyksiin, joita työssäni yritysviestinnän opiskelijana halusin käsitellä.

Tutkimusmenetelmän valintaan vaikuttaa muun muassa se millaista tietoa aiheesta voidaan saada, minkä tyyppistä tietoa tarvitaan ja kuinka paljon aineiston käsittelyyn on aikaa. Jos halutaan saada mahdollisimman laajan joukon näkemys jostain asiasta, valitaan todennäköisesti kyselytutkimus, jonka vastausten perusteella asiasta voidaan tehdä otannan ja kerätyn aineiston rajat huomioiden tilastollisia yleistyksiä. Jos taas halutaan pureutua syvemmälle johonkin ilmiöön, voidaan hyödyntää teemahaastattelua tai havainnointia, kuten itse tein, ja kuten useat tässä kilpailussa palkitut ovat tehneet. Tärkeintä menetelmän valinnassa on kuitenkin se, että se palvelee parhaalla mahdollisella tavalla juuri kyseistä opinnäytetyötä ja ongelmaa, johon haetaan ratkaisua.

Kiinnostava aihe vie mennessään

Mistä sitten työlle aihe? Toiset löytävät sen harjoittelu- tai työpaikastaan tai oman kiinnostuksensa pohjalta. Itse löysin aiheeni näiden välimaastosta. Tutkimusviestinnän opettaja nosti tunneilla esiin aihe-esimerkkejä. Minuun kolahti esimerkki tiimin viestinnän tutkimisesta. Puhuin asiasta opettajan kanssa, joka kannusti eteenpäin. Silloisessa työpaikassani organisaatio oli rakentunut tiimipohjaisesti, joten seuraavaksi astelin reippaasti esimieheni luo ja tiedustelin kiinnostaisiko heitä tällainen tutkimus. Onneksi kiinnosti.

Opinnäytetyön aiheen valinnassa kannattaa huomioida sen kiinnostavuus itselle. Jos työn aihe kiinnostaa ja sen tekemiseen on imua, työ valmistuu luultavasti nopeammin ja vähemmällä hampaiden kiristelyllä kuin työ, jonka aihetta ei koe mitenkään mielenkiintoiseksi. Tosin täydellisen aiheen löytymistä ei kannata liian pitkään odottaa: helposti käy myös niin, että kun työhönsä pääsee sisälle, se imaisee itse mukaansa.

Aiheanalyysi antaa suunnan

Aihe minulla siis jo oli. Kysymyksiä oli silti edelleen valtava määrä. Osa niistä oli hyvinkin käytännönläheisiä, kuten miten taltioin tiimin vuorovaikutusta; mistä saan esimerkiksi videokameran ja jalustan, ja osa taas abstraktimpia, kuten millaiselle teorialle työni pohjaan.

Kysymyksiin hain vastauksia kirjoittamalla aiheanalyysin, kuten jokainen opinnäytetyön suunnitteluvaiheessa oleva tekee. Aiheanalyysissä perustellaan aiheen valinta, kuvataan toimintaympäristö sekä työn tarkoitus ja tavoitteet, rajataan aihe selkeästi ja kuvataan työn teoreettiset lähtökohdat: esimerkiksi aiemmat tutkimukset ja aiheeseen liittyvä muu kirjallisuus. Aiheanalyysissä pohditaan myös millaisia tuloksia opinnäytetyöltä odotetaan.

Kameran ja opastuksen sen käyttöön sain koulusta. Kirjallisuuden löytämiseksi suuren avun saa kirjastosta. Itse etsin alkuvaiheessa kaikkea mahdollista materiaalia, joka kertoi tiimeistä, tiimityöstä, tiimin viestinnästä ja viestinnästä ylipäätensä.

Viimein käärin hihat kunnolla ylös

Edessä olikin vaihe, jossa pöydälläni oli korkea pino kirjallisuutta tiimin viestinnästä, ja taltioituna useampi tunti tutkimuksen kohteena olevan tiimin vuorovaikutusta. Se oli hetki, jolloin viimeistään oli aika kääriä hihat ylös. Kasasin opinnäytetyöni teoriaperustaa lukemalla laajasti aiheeseen liittyvää kirjallisuutta ja tekemällä muistiinpanoja. Omalla kohdallani tähän meni useampi kuukausi. Toinen hikisen työn vaihe oli taltioinnin litterointi – sanasta sanaan, eleestä eleeseen. Tästäkään en aivan hetkessä selviytynyt.

Olisi tietysti hyvä, jos opinnäytetyön teoriapohjaan perehtyisi kattavasti ennen aineiston keruuta. Toisissa opinnäytetöissä se on aivan välttämätöntä, jotta varmistetaan esimerkiksi se, että kyselyssä tai haastattelussa huomataan kysyä oikeita asioita – eikä vain toisteta aiemmin tehtyä. Itselläni osittain aikataululliset syyt aiheuttivat sen, että pyrin saamaan aineiston kerättyä, eli nauhoitettua tiimin viestintää, mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Varaa aikaa raportin kirjoittamiselle

Työn mielenkiintoisin vaihe alkoi, kun sain soveltaa teoriaa käytäntöön ja analysoida keräämääni aineistoa. Oivallukset olivat palkitsevia. Minusta kirjoittaminen on aina ollut mukavaa, mutta toisille nimenomaan tämä kirjoittamisen vaihe voi olla kaikista raskain.

Suosittelenkin varaamaan opinnäytetyöraportin kirjoittamiselle esimerkiksi kuukauden pituisen ajan, jolloin keskittyy tosissaan siihen. Työ- tai opiskelupäivien jälkeen ajatus ei välttämättä kulje yhtä jouhevasti kuin jos kirjoittamiselle on pyhitetty se tehokkain aika päivästä.

Seminaarit ja opponointi osana opinnäytetyöprosessia

Työn loppuvaiheessa opponoinnista eli siitä, että opiskelutoverini luki ja kommentoi työtäni kriittisesti, oli paljon hyötyä, kuten myös opettajan antamasta palautteesta. Sain jopa nostettua arvosanaani palautteiden pohjalta. Itselle toisen opiskelijan työn opponointi avasi silmiä opinnäytetyön erilaisten toteuttamistapojen suhteen.

Opponointi eli toisen opiskelijan työn lukeminen ja arviointi, kuten opinnäytetyöseminaaritkin, kuuluvat olennaisena osana opinnäytetyöprosessiin. Ne auttavat pitämään opinnäytetyön linjassa ja varmistavat työn etenemisen. Seminaareihin osallistutaan useimmissa koulutuksissa kolme kertaa. Ensimmäinen seminaari, suunnitteluseminari, on vaihe, jossa hyväksytetään työn tutkimussuunnitelma eli esimerkiksi aiemmin mainitsemani aiheanalyysi. Toisessa seminaarissa, väliseminaarissa, käydään läpi tutkimusaineisto ja tutkimusmetodi tai -menetelmät, jolla aineistoa on tarkoitus jäsentää. Viimeisessä seminaarissa melkein valmis työ opionoidaan tai, koulutusohjelmasta riippuen, valmis työ esitellään vielä esimerkiksi muille opiskelijoille, jotka vasta aloittelevat omaa opinnäytetyötään.

Opinnäytetyöprosessin kruunaa kypsyysnäyte, opinnäytetyön aiheesta kirjoitettu essee, jolla osoitetaan perehtyneisyys opinnäytetyön alaan sekä lainsäädännön edellyttämä kielitaito. Kypsyysnäyte on opinnäytetyöstä erillinen suoritus, joka arvioidaan hyväksytyksi tai hylätyksi.

Kokonaisuuden hallintaa ja pitkäjänteistä työskentelyä

Opinnäytetyön tekeminen oli prosessi, joka kesti minulla noin vuoden. Hieman nopeamminkin sen olisi voinut saada tehtyä. Itse koin kuitenkin, että aika oli juuri sopiva työn riittävään hahmottamiseen sekä matkan varrella mieleen tulevien muutosten huomioimiseen. Pudotin muun muassa yhden teorian, sen josta työ alun alkaen lähti liikkeelle, pois, koska se ei enää sopinutkaan työhöni. Olin saanut kerättyä riittävän, ja itse asiassa paremmin asiaa tukevan teoriaperustan muista lähteistä eikä alkuperäisen analyysimallin käyttö tuonut enää lisäarvoa. Sen käyttö olisi ollut jopa hieman väkinäistä.

Opiskelijan on usein käytävä töissä ja ylipäätänsä hoidettava muitakin vastuitaan, joten opinnäytetyön tekemiselle riittävän ajan varaaminen kannattaa. Uskallan väittää, että aiheen hahmottaminen viimeistään vuotta ennen suunniteltua valmistumispäivää säästää turhalta paniikilta.

Mitä opinnäytetyöstä sitten jäi käteen? Päällimmäisenä ehkä usko itseen ja siihen, että saan itsenäisesti hoidettua laajojakin projekteja. Ohjaava opettaja toki tukee työn etenemistä, mutta päävastuu on työn tekijällä itsellään. Itse koin myös tärkeäksi tieteellisen kirjoittamisen perustaitojen oppimisen, esimerkiksi oikeaoppiset lähdeviittaustavat. Niistä on ollut hyötyä ainakin myöhemmissä opinnoissa.

Opinnäytetyön valmiiksi saaminen on osoitus kokonaisuuden hallinnasta ja pitkäjänteisestä työskentelystä. Opinnäytetyö kasvattaa aikuiseksi.

AMK-OPINNÄYTETYÖ – OSAAMISTA, YHTEISTYÖTÄ JA ONNISTUMISIA

Forma Eeva-Leena, opetuksen kehittämisen koordinaattori, lehtori

Hirvonen Eila, yliopettaja

Kuisma Pekka, lehtori

Laine Kari, yliopettaja

Laineenoja Elina, tietopalvelusihteeri

Minkkinen Eila, lehtori

Myllymaa Tapio, lehtori

Renfors Sanna-Mari, lehtori, tiimivastaava

Uusitorppa Mari, pt.tuntiopettaja,

Satakunnan ammattikorkeakoulussa kehitetään opinnäytetyön prosessia, muun muassa opinnäytetyön ohjausta jatkuvasti. Viimeksi, syyslukukaudella 2014 erilaisista opinnäytetöistä keskusteltiin opinnäytetöiden tilaajan, ohjaajien sekä tutkimusviestinnän ja -menetelmien asiantuntijoiden ja opiskelijoiden voimin yhteisessä kehittämispäivässä. Kiinnostava näkökulma siihen, ketä ammattikorkeakoulun opinnäytetyö palvelee, saatiin Satakunnan Syöpäyhdistyksen toiminnanjohtaja Marja-Liisa Ala-Luopalta. Hän on nähnyt opinnäytetyöt oman organisaationsa kehittämisen voimavarana ja kiinteänä osana jatkuvaa kehittämistyötä. Myös SAMKissa yhteistyö koetaan mahdollisuutena pitkäjänteisesti kehittää tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-toimintaa (TKI) osana opetusta.

Vuonna 2010 SAMK ja Satakunnan Syöpäyhdistys laativat yhteistyötavoitteet, jotka keskittyivät yhdistyksen toiminnan ja laadun kehittämiseen. Tavoitteeksi asetettiin tukea yhdistyksen terveyttä edistäviä ja kuntouttavia toimintoja, tunnistaa ja kuvata hyviä käytäntöjä sekä kehittää arviointitiedon perusteella yhdistyksen toimintaa. Tavoitteita, joista myös opinnäytetöiden ja projektien aiheet nousevat, tarkennetaan vuosittain (tästä lisää Hirvonen & Ala-Luopa 2014, 24-29). Tähän mennessä on valmistunut seitsemän AMK-tutkinnon ja yksi ylemmän AMK-tutkinnon opinnäytetyö. Toteutuneet opinnäytetyöt ja projektit ovat kehittäneet ja uudistaneet yhdistyksen toimintaa ja lisänneet näkyvyyttä. Vuoden 2015 yhteistyösopimus ja opinnäytetyön aiheet liittyvät Vaikuttavat tavat (VATA) -hankkeen tavoitteisiin. Yhdistyksen uusille toimintatavoille etsitään tutkimusnäyttöä tai toiminta kuvataan hyvänä käytäntönä sekä tunnustetaan toiminnan vaikutuksia.

Integroimalla parempaan lopputulokseen

Opinnäytetyö integroituu luontevasti tiedonhankinnan, tutkimusviestinnän ja -menetelmien opintoihin opiskelijan tutkimus- ja kehittämistyön osaamista tukien ja opinnäytetyön peikkaa hälventäen. Hyviä käytänteitä osaamisen integroinnista opinnäytetyöprosessiin on koulutusaloilla kehitetty tarvelähtöisesti.

Työpajaohjausta ja seminaareja opinnäytetyön tukena

Tutkimusviestinnän opintojakso toteutetaan insinööriopetuksen Energia ja rakentaminen -osaamisalueella seminaarimuotoisena nonstop-toteutuksena, jossa seminaarit ja työpajat vuorottelevat viikoittain. Opiskelija tulee mukaan, kun hänen opinnäytetyön tekemisensä on aktivoitumassa. Seminaareissa esitellään opinnäytetöitä kolmessa vaiheessa: aiheen valinta ja rajaus, suunnitelma työn toteuttamiseksi ja lähes valmiin

työn esittely. Seminaareissa on myös tietoisuuksia opinnäytetyön prosessista ja siihen liittyvistä keskeisistä ohjeista sekä tutkimusmenetelmistä. Periaatteena on, että kaikista opiskelijaa askarruttavista asioista voidaan keskustella. Näin karsitaan työn toteutukseen liittyvät epäselvyydet ja niiden mahdollisesti aiheuttama epävarmuus.

Työpajoissa opiskelija työstää omaa työtään ja saa viestinnän opettajalta tekstinohausta, palautetta siitä, mihin kannattaa vielä perehtyä, miten raportoivan tieteellisen tekstin periaatteet ovat onnistuneet, miltä tekstin kokonaisuus vaikuttaa suhteessa töihin yleensä, ovatko lähdemerkinnät oikein, mitä reaktioita teksti herättää ulkopuolisessa ei-asiantuntijalukijassa. Kahdenkeskiseen neuvontaankin on mahdollisuus. Opintojakson lisäarvo perustuu paljolti opiskelijan omaan aktiivisuuteen, kaikilla ilmoittautuneilla on vapaa pääsy kaikkiin tilaisuuksiin oman tarpeen mukaan.

Tutkimusmenetelmäopinnot kytkeytyneenä opinnäytetyöhön

Liiketalouden koulutusohjelmassa on kiinnitetty paljon huomiota opinnäytetyön aloitusajankohtaan ja sen kytkemiseen osaksi menetelmäopintoja sekä koko prosessin selkiyttämiseen. Menetelmäopinnot alkavat kaksi kertaa vuodessa, jolloin ne palvelevat joustavasti myös ulkomailla opiskelija-vaihdossa olleita ja eri tahtiin edistyviä opiskelijoita. Pääsääntöisesti menetelmäopinnot aloitetaan 2. vuoden keväällä tai 3. vuoden syksyllä. Tarkoitus on löytää aihe opintojakson aikana ja aloittaa jakson päätyttyä opinnäytetyö.

Liiketaloudessa tradenomiopiskelijoiden tutkimusmenetelmäopintojen oppimistehtävät on kytketty suoraan omaan opinnäytetyöhön. Seminaarien seuraaminen ja niistä raportointi aloitetaan jo menetelmäopintojen aikana. SAMKin opinnäytetyön asettelupohjaa käyttäen opiskelija kokoaa portfolion, joka sisältää opinnäytetyön rakenteeseen, tieteelliseen kirjoittamiseen ja menetelmiin liittyviä itsenäisesti ja oppitunneilla tehtäviä oppimistehtäviä. Opintojakson päättää aiheanalyysitehtävä, joka opiskelijan luvalla lähetetään suoraan koulutusalan ohjaajatiimin hyväksyttäväksi. Tällöin opiskelija saa ohjaajan heti eikä opinnäytetyön aloittaminen viivästy. Seminaareja on kerran kuukaudessa, ja ohjaaja sopii jo alkukeskustelussa opiskelijan kanssa alustavat seminaaripäivät, mikä myös helpottaa opiskelijan tavoitteellista työskentelyä ja ryhdistää koko prosessia.

Tiedonhankinta tutkimus- ja kehittämistaitoihin yhdistyneenä opinnäytetyössä

Kuninkaisten alun perin aikuisopiskelijoiden tradenomikoulutuksessa tiedonhankinnan ohjaus on integroitu kiinteäksi osaksi tutkimus- ja kehittämistaitojen opintojakson sisältöä alusta alkaen. Kun opiskelija miettii opinnäytetyösuunnitelmansa teoreettista viitekehystä, työn aihe tai idea aihealueesta on valmiina, hän varaa ajan kirjaston INFOtelakalle, jossa hän saa opastusta oman aihealueensa tiedonlähteisiin. Ohjausta voidaan antaa kirjastossa tai verkossa. Se on henkilökohtaista tai tapahtuu saman aihealueen pienryhmissä myös vertaisohjausta ja tiedon jakamista hyödyntäen.

Verkossa oleva opintojakson aineisto on tutkimus- ja menetelmäopintojen opettajan tekemää ja ylläpitämää. INFOtelakka ja yhteistyö kirjaston kanssa ovat opiskelijan aineistoissa koko ajan esillä. Toteutus toimii

Ohjauksessa keskitytään opiskelijan aiheen kannalta tärkeisiin tietolähteisiin. Olennaista on keskustelu ja yhdessä tekeminen. Opiskelija tekee haut koneella ja oppii näin kuulemalla, näkemällä ja itse tekemällä. Ohjaajana Elina Laineenoja. Kuva: Jatta Lehtonen.

hyvänä käytänteenä kirjaston ja opettajien yhteistyön kehittämisessä sekä erilaisen osaamisen ja asiantuntijuuden jakamisessa. Tavoite on kaikilla sama: valmis opinnäytetyö.

Toiminnalliset opinnäytetyöt – mahdollisuus ja haaste

Kun ammattikorkeakouluissa puhutaan erilaisista opinnäytetöistä, herää väistämättä kysymys siitä, mihin verrattuna ne ovat erilaisia. Vertailupohjana, nk. normaalitilana, näyttäisi olevan tiedekorkeakouluista nouseva perinne. Voisiko tavoiteltava tila olla, että opinnäytteet saavat olla monenlaisia omilla ehdoillaan niihin valmentautumista ja arviointia myöten?

Yhteistyösopimukset sitouttavat yhteistyökumppaneita ja meitä hyvien opinnäytteiden rakentamiseen ja yhteisen ymmärryksen lisäämiseen. Hyvään kumppanuuteen liittyvässä yhteistyössä jokainen oppii myös jotakin omista mahdollisuuksistaan.

Ammattikorkeakouluissa opiskelijat eivät tee tutkimusta ja tutkimuksellisiin opinnäytetöihin ollaan myös monissa organisaatioissa väsyneitä. Toiminnallisen opinnäytetyön ohjauksessa on tärkeää varmistaa se, että työ vastaa opinnäytetyölle asetettuja vaatimuksia kehittävänä tai tutkivana opinnäytteenä. Esimerkiksi vuosittain toistuva toimintapäivä ei välttämättä sitä tee. Opinnäytetyöt ovat näytteitä ammattikorkeakoulun tuottamasta osaamisesta. Muiden antama arvostus ammattikorkeakoulutuksen tuottamalle osaamiselle on tärkeää, ja konkreettisten välineiden luominen ja kehittäminen tuo tätä. Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden pitää olla uskottavia ja tarpeellisia, jolloin ne luovat ammattikorkeakouluille omaa, näkyvää paikkaa. Yhteistyökumppaneillamme on paljon haasteita, joihin voimme etsiä toimivia vastauksia.

Toiminnallisessa opinnäytetyössä syntyy jokin konkreettinen tuotos. Se voi olla tapahtuma, kampanjakehitys, uusi toimintamalli, artefakti, opas tai vaikkapa tuotekehityssuunnitelma. Tuotoksen synty kuvataan opinnäytetyön raportissa. Näin tapahtuu myös projekteissa, joissa tuotokset voivat olla hyvin samankaltaisia toiminnallisen opinnäytetyön tuotosten kanssa. Opinnäytetyöltä edellytetään kuitenkin tuotoksen syntymiseen liittyvän prosessin tarkkaa kuvausta ja toiminnan tulee perustua tutkittuun tietoon ja sitä dokumentoihin lähteisiin.

Matkailun koulutuksessa toiminnallinen opinnäytetyö liittyy yleensä tapahtumanjärjestämiseen, palvelujen tuotteistamiseen, erilaisten oppaiden kuten majoituskansion laatimiseen tai markkinoinnin työkalujen kuten myyntisuunnitelman kehittämiseen. Opiskelijan haasteena on usein teorian hyödyntäminen toiminnan taustalla. Vaikka opiskelija kykenee kuvaamaan omaa toimintaansa hyvin, teoriallakin tulisi olla merkitystä kokonaisuuden kannalta. Opettajan haasteet puolestaan liittyvät työn arviointiin: miten raportin ja tuotoksen suhdetta tulisi arvioida sekä miten toiminnan vaikeusaste vaikuttaa arviointiin. Toiminnallisen opinnäytetyön tekijät ovat useasti käytännön tekijöitä, jolloin toiminta itsessään voi olla onnistunutta, mutta kirjalliset raportointitaidot uupuvat.

Myös tekniikassa opinnäytetöihin liittyy usein toiminnallinen osuus. Suurin osa töistä tehdään yritysten tarpeisiin. Rakennustekniikassa moneen työhön liittyy mittauksia, esimerkkinä opinnäytetyö, jossa selvitetään sääsuojauksen tarvetta betonirakentamisessa eli mitataan miten betonin kuivuminen tapahtuu rakennustyömaalla. Toiminnallinen opinnäytetyö voi olla myös kohteeseen tehty kuntoarvio, jossa tehdään kosteusmittauksia ja lämpökamerakuvauksia tutkittavaan rakennukseen. Yhä useammin töissä kehitetään yrityksen liiketoimintaa, esimerkkinä sähköisen toimintajärjestelmän luominen rakennusliikkeen. Osa tekemisestä on voinut tapahtua liikesalaisuuden piirissä, jolloin sen arviointi osana opinnäytetyöraporttia ei ole mahdollista. Toiminnallisen opinnäytetyön arvioinnissa korostuu silloin yritykseltä saatu palaute ja se, saavuttiko toiminnallinen osuus sille asetetut vaatimukset.

Kun arvioimme opinnäytetöitä, on syytä tarkastella prosessia kokonaisuutena. Vaikka työssä olisi heikkoja osia, voivat kokonaisuutena sen ansiot nousta huippuluokkaan. Työn hyödynnettävyys kertoo paljon sen todellisesta arvosta. Raportissa voi olla puutteita, vaikka edessämme seisoo valtakunnallinen ja alueellinen asiantuntija.

Opinnäytetyö on opiskelijalle aina merkittävä ja iso asia. AMK-tutkinnossa se on monelle ensimmäinen näin laaja oma tutkimus- tai kehittämistehtävä. Opinnäytetyön prosessin tueksi opiskelijalla on monialainen asiantuntijaosaajien joukko ammattikorkeakoulussa. Useimmat opinnäytetyöt tehdään työelämän kehittämistehtävinä, jolloin kytkös työelämään lisää työn merkityksellisyyttä sekä opiskelijalle itselleen että osana ammattikorkeakoulun ja työelämän yhteistyötä.

Lähteet:

Hirvonen, E. & Ala-Luopa, M. 2014. Satakunnan Syöpäyhdistys ammattikorkeakoulun kumppanina – yhteistyötä, kehittämistä ja oppimista. Teoksessa Hirvonen, E. & Markkanen, A. (toim.) 2014. Yhdessä toimien. Järjestöt palveluiden tarjoajana ja hyvinvoinnin edistäjänä. Satakunnan ammattikorkeakoulu. Sarja B, Raportit 15/2014, 24–29. Viitattu 19.5.2015. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-633-155-6>

PALKITUT JA KUNNIAMAININNAN SAANEET OPINNÄYTETYÖT 2014

AMK-TUTKINTO

LIIKETOIMINTA JA KULTTUURI

Palkitut

KUSTANNUSLASKENNAN TEHOSTAMINEN JA TUNTIHINNAN MÄÄRITTÄMINEN CASE-YRITYKSESSÄ
Haapaniemi Katja, Liiketalouden koulutusohjelma

KUNTA-ALAN TYÖ- JA VIRKAMIESOIKEUDELLINEN JÄRJESTELMÄ, CASE KAARINAN KAUPUNKI
Nieminen Virpi, Liiketalouden koulutusohjelma

Kunniamaininnat

KUNTALAISTEN OSALLISTAMINEN KUNNAN PÄÄTÖKSENTEKOON, CASE SÄKYLÄN NUORTEN
KANSALAISRAADIN JÄRJESTÄMINEN
Karjalainen Jarkko, Liiketalouden koulutusohjelma

SOSIAALI- JA TERVEYSALA

Palkitut

PERUSTASON ENSIHOITOHENKILÖSTÖN TÄYDENNYSKOULUTUSTARVE SATAKUNNAN
PELASTUSLAITOKSELLA
Hirvola Otto, Hoitotyön koulutusohjelma

PREVENTION OF WORK-RELATED MUSCULOSKELTAL PROBLEMS AMONG DENTISTS IN PORI
DENTAL CARE CENTER
Kuopio Elina, Degree Programme in Physiotherapy

Kunniamaininnat

TYYPIN 2 DIABETEKSEN OMAHOITO OSANA HOIDONOHJAUSTA
Huttunen Kati ja Jäppinen Anna, Hoitotyön koulutusohjelma

YRITTÄJÄN TARVITSEMA TUKI TYÖKYVYN OLLESSA UHATTUNA
Ottela Marita, Kuntoutusohjauksen ja -suunnittelun koulutusohjelma

TUOTEKEHITYSPROJEKTI: INSULIINIKYNÄ
Suominen Tero, Hoitotyön koulutusohjelma

TEKNIikka JA MERENKULKU

Palkitut

BETONISTEN RATAPÖLKKYJEN UUSIOKÄYTTÖ

Lammi Rami, Rakennustekniikan koulutusohjelma, ja Mäki Reija, Kemiantekniikan koulutusohjelma

Kunniamaininnat

SÄHKÖMOOTTOREIDEN KOEKÄYTTÖJÄRJESTELMÄ

Liukkonen Joni, Kone- ja tuotantotekniikan koulutusohjelma

REKLAMAATIOIDEN TIEDONKERÄYS JA PROSESSOINTI

Pajarinen Sampsa, Tuotantotalouden koulutusohjelma

YLEMPI AMK -TUTKINTO

Palkitut

HAASTEENA OSAAMISEN JOHTAMINEN: CASE SATAKUNNAN OSUUSKAUPPA

Salo Sari, Yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen koulutusohjelma

Kunniamaininnat

POLVEN TEKONIVELLEIKKAUSPOTILAIDEN ELÄMÄNLAATU ENNEN JA JÄLKEEN LEIKKAUKSEN

Nummelin Arja, Terveystieteiden koulutusohjelma

KUSTANNUSLASKENNAN TEHOSTAMINEN JA TUNTIHINNAN MÄÄRITTÄMINEN CASE-YRITYKSESSÄ

Haapaniemi Katja

Liiketalouden koulutusohjelma | Toukokuu 2014

Ohjaaja: Keskinen Arto

Sivumäärä: 102 | Liitteitä: 4

Asiasanat: kustannuslaskenta, katetuottolaskenta, toimintolaskenta, hinnanmuodostus, allokointi

Opinnäytetyön tarkoituksena on tutkia case-yrityksen kustannuslaskentaa pääosin henkilöstön työku-
tannusten näkökulmasta. Tarkoituksena on selvittää, miten henkilötuntihinta muodostetaan. Tavoitteena
on luoda tuntihinnan laskentaperusteet ja laskentapohja vuosittaiseen tuntihinnan tarkistamiseen. Lisäksi
selvitettiin, miten case-yritys hyötyisi täyskattelisesta laskennasta ja miten se voitaisiin toteuttaa. Tutki-
muksessa käytiin läpi myös projektilaskennan erityispiirteitä, ja pohdittiin piirteiden vaikutuksia tuntihinnan
muodostamiseen ja sen kohdistamiseen lopputuotteelle.

Teoriaosassa käsitellään kustannuslaskentaa projektiliiketoiminnan näkökulmasta, sekä käydään läpi ylei-
simmät kustannuslaskentamenetelmät. Lisäksi teoriaosassa käsitellään tuntihinnan määrittämisen vaiheet
ja menetelmät sekä tuntihinnan kohdistamisen vaihtoehtoja. Teoriaosuudessa lähdemateriaalina käytetään
talousalan ammattilehtiä ja -kirjallisuutta sekä alaan liittyviä internetjulkaisuja.

Tutkimusosassa käytettiin pohjana teoriaosan tietoja ja laskentakaavoja, case-yrityksen avainhenkilöiltä
saatuja tietoja, toiminnanohjausjärjestelmästä saatuja raportteja sekä internetistä saatuja tietoja. Laskelmien
ja keskustelujen perusteella laadittiin ratkaisuehdotuksia ja johtopäätöksiä tutkimusongelmiin. Tutkimus on
laadullinen kehittämistyö, jonka lähestymistavaksi valittiin toimintatutkimus.

Tutkimuksen pääongelma on henkilötuntihinnan selvittäminen osastoittain, joka lisää case-yrityksen ennus-
tamisen tarkkuutta. Osaongelmana ovat täyskattelisesta laskennasta käytömahdollisuudet case-yrityksessä.
Tutkimuksessa analysoitiin eri kustannuspaikkojen tuntihintojen erojen syitä ja pohdittiin henkilöstökustan-
nusten kohdistamiseen liittyviä asioita. Tutkimuksen avulla case-yrityksen ennustaminen tarkentui ja siihen
tuli lisää varmuutta.

Tutkimuksen avulla case-yritykselle luotiin uudet perusteet henkilötuntihinnan laskemiseen osastoittain. En-
nen tutkimusta case-yrityksessä käytettiin 57 euron tuntihintaa kaikille osastoille. Tutkimuksen perusteella
voidaan sanoa, että tuntikustannukset vaihtelevat osastoittain hyvinkin radikaalisti. Tutkimuksen avulla sel-
visi, että henkilötuntihinnan laskennallinen määrittäminen osastoittain parantaa merkittävästi case-yrityksen
sisäistä laskentaa ja helpottaa tarkempaa ennustamista.

CALCULATION OF COST EFFICIENT HOURLY RATE AND PRICE DETERMINATION OF CASE COMPANY

Haapaniemi Katja

Degree Programme in Business Administration | May 2014

Supervisor: Keskinen Arto

Pages: 102 | Appendices: 4

Keywords: cost accounting, contribution margin counting, activity-based accounting, price formation, allocation

The subject of this thesis was to explore the case-company's costing system concentrating to labor costs. The purpose of this research was to clarify how to allocate the costs for case-company's personnel and what is the price of personnel's one work hour in various departments. The goal is to create the base for labor costs calculation formula that is checked on yearly basis. The research also concerned the main points of costing particularly in project business. Lastly was clarified what benefits the case-company would get from using the full costing.

The theoretical part of this thesis describes the fundamentals of costing in project business, profit margin costing and –thinking, the activity-based costing and the implementation of activity-based costing. It includes also accounting by type of cost and cost units, product-specific costing which includes division and applying calculation and the costs significance for pricing. In addition the theoretical part also narrates the phases of determining the hourly price of personnel. Economic scientific publications and economic field –related internet publications were used as a source material in this part of the thesis.

This study was executed by using the information from the company's database, participative observation and informal conversations with the key persons of the case-company. Based on calculations and interviews solution and conclusions were made. The study is a qualitative development work and an action research approach was chosen.

The main problem of the research was to determine the hourly labor rate in every department. It will make the predicting easier for the case company. Sub problems were to determine the possibilities in full costing in the case company. Reasons for differences in the hourly rates in different cost centers were analyzed and issues of allocating the labor costs were discussed.

With this research the case-company earned a new criterion for the labor costs allocation for every department. Before this research the case-company used the same 57 euros cost to every department. According to this research the labor costs varies quite radically. The results show that a person hourly rate set by department deferred the case will significantly improve the company's internal accounting and facilitate more accurate forecasting.

KUNTA-ALAN TYÖ- JA VIRKAMIESOIKEUDELLINEN JÄRJESTELMÄ CASE: KAARINAN KAUPUNKI

Nieminen Virpi

Liiketalouden koulutusohjelma | Elokuu 2014

Ohjaaja: Kuohukoski Minna

Sivumäärä: 94 | Liitteitä: 1

*Asiasanat: työ- ja virkamieslainsäädäntö, työ- ja virkaehtosopimusjärjestelmä, kunta
työnantajana, paikallinen sopiminen ja työ- ja virkasuhde, henkilöstöasioiden esimiesopas*

Palvelussuhdeasioissa esimiesten päätöksentekoon vaikuttavat työ- ja virkamieslainsäädännön ja työ- ja virkaehtosopimusten veloitteet sekä organisaation omat menettelytavat. Työ- ja virkasuhdeasiat koostuvat niiden ehtoja koskevasta lainsäädännöstä sekä työ- ja virkaehtosopimusmääräyksistä ja käytännön toimenpiteiden kokonaisuudesta. Keskeisimmät kuntien työ- ja virkasuhdesäännökset sisältyvät työsopimuslakiin, lakiin kunnallisesta viranhaltijasta, työaikalakiin ja vuosilomalakiin. Sopimuksista tärkeimmät ovat työsopimus sekä työ- ja virkaehtosopimukset. Viranhaltijoiden palvelussuhteen ehtoista työnantaja määrää yksipuolisesti virkamääräyksellä. Esimiehen pitää pystyä henkilöstöä koskevassa päätöksenteossaan samanaikaisesti soveltamaan lainsäädäntöä, työ- ja virkaehtosopimuksia, paikallisia sopimuksia sekä työnantajan omia sovittuja käytäntöjä.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli laatia Kaarinan kaupungin palveluksessa työskenteleville esimiehille henkilöstöasioiden esimiesopas, josta helposti löytää asiaa koskevat sisäiset ohjeet, viittaukset tarvittavaan lainsäädäntöön sekä kaupungin omat toimintatavat. Oppaan tarkoituksena on helpottaa esimiesten jokapäiväistä työskentelyä henkilöstöhallintoon liittyvien asioiden hoidossa. Henkilöstöopas on opinnäytetyön liitteenä ja se luovutetaan Kaarinan kaupungin käyttöön.

Kaarinan kaupungissa työskentelee noin 1800 vakituista työntekijää ja esimiehinä noin 80 henkilöä. Kaarinassa on noudatettavana viisi eri työ- ja virkaehtosopimusta. Esimiehet joutuvat nykyisellään päätöksentekonsa pohjaksi hakemaan tietoa useasta eri lähteestä, kuten työ- ja virkaehtosopimuksista, laeista ja kaupungin sisäisestä intranetistä.

Opinnäytetyön teoriaosassa keskitytään erityisesti työ- ja virkamieslainsäädännön erityispiirteisiin sekä kuntiin yleisesti työnantajina. Lisäksi siinä käsitellään työ- ja virkamiesoikeuden normijärjestelmää, keskeistä lainsäädäntöä, kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusjärjestelmää sekä paikallista sopimista ja työ- ja virkasuhteiden erityispiirteitä.

Työn empiriaosassa on yleistä tietoa Kaarinan kaupungista ja sen organisaatiosta. Siinä selvitetään, minkälainen Kaarinan kaupunki on työnantajana sekä kerrotaan sen henkilöstöstä. Empiriaosuudessa kerrotaan miten työ- ja virkamiesoikeusjärjestelmä käytännössä toteutuu Kaarinan kaupungissa.

THE MUNICIPAL SECTOR LABOUR AND CIVIL SERVICE LAW SYSTEM, CASE: CITY OF KAARINA

Nieminen Virpi

Degree Programme in Business Administration | August 2014

Supervisor: Kuohukoski Minna

Number of pages: 94 | Appendices: 1

Keywords: labour and civil law, labour and the collective bargaining agreement scheme, the municipality as an employer, local agreements, employees and civil service relationship, human resources manager's guide

Labour and civil-service law, labour and collective bargaining agreements, obligations, and the organization's own procedures all effect manager's decision making. Work and the employment issues are comprised of terms of legislation, as well as labour and collective bargaining agreement provisions and from the practical measures. The most important legislation of local government and to the employment provisions are contained in the Employment Contracts Act, the Municipal Civil Servants Act, the Working Hours Act and the Holidays Act. The most important agreements are the contract of employment as well as employment and collective bargaining agreements. Employer unilaterally gives a service order that outlines the terms of employment for the public office holders. The administrators must be able to apply the law, labour and collective bargaining agreements, local agreements, as well as the employer's own agreed practices at the same time in all decision making.

The purpose of this thesis was to establish the City of Kaarina human resources manager's guide. The purpose of this guide is to facilitate and support the manager's work with guidance in personnel issues. In the HR guide, managers can easily find the relevant guidelines, a reference to the necessary legislation as well as references to the City of Kaarina's own procedures. The personnel Manual is attached to the thesis and will be presented for the City of Kaarina's use.

The city of Kaarina has about 1.800 permanent employees and civil servants and approximately 80 managers. Kaarina must comply with five different labour and the collective bargaining agreements. Managers will have to retrieve information from several different sources, such as labour and collective bargaining agreements, laws, and the city's internal intranet to support their decision making.

The theoretical part focuses especially on the civil service law and the specific characteristics of municipal's as employers and unions in general. It also deals with labour and civil rights norm system, key legislation, local government employees and civil servants collective agreement system and the local bargaining and labour relations, and service characteristics. Information about the city of Kaarina is provided in the empirical section. It explains what the City of Kaarina is as an employer and what kind of workforce it actually has. The empirical section also explains how the work and the civil justice system operate in practice in the city of Kaarina.

KUNTALAISTEN OSALLISTAMINEN KUNNAN PÄÄTÖKSENTEKOON - CASE: SÄKYLÄN NUORTEN KANSALAISSRAADIN JÄRJESTÄMINEN

Karjalainen Jarkko

Liiketalouden koulutusohjelma | Joulukuu 2014

Ohjaaja: Moisio Hanna

Sivumäärä: 87 | Liitteitä: 3

Asiasanat: deliberatiivinen demokratia, kuntalainen, kansalaisraati, päätöksenteko

Kansalaisten mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnan toimintaan on pyritty viime vuosikymmenten aikana kehittämään erilaisten valtiojohtoisten hankkeiden avulla. Muun muassa kansalaisten äänestysaktiivisuus on laskenut, joten keinoja, joilla kansalaiset saataisiin jälleen osallistumaan ja vaikuttamaan aktiivisemmin yhteiskunnan toimintaan, on ollut tarvetta kehittää demokratian vahvistamiseksi. Tässä opinnäytetyössä tutkittiin kansalaisraatia keinona osallistaa kuntalaisia kunnan päätöksentekoon.

Opinnäytetyön teoriaosassa käytiin läpi kunnan päätöksentekoprosessia ja siihen liittyvää lainsäädäntöä, jonka jälkeen tarkasteluun otettiin kuntalaisten osallistumisoikeus kunnalliseen päätöksentekoon. Opinnäytetyön empiriaosassa tutkittiin Säkylässä järjestetyn nuorten kansalaisraadın järjestämisprosessia ja sitä, miten kansalaisraatiin osallistuneet nuoret kokivat kansalaisraadın mahdollisuutena päästä vaikuttamaan kunnan päätöksentekoon. Tutkimusmenetelmänä oli kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimusmenetelmä, jonka aineisto kerättiin sekä havainnoimalla kansalaisraadın ohjausryhmän työskentelyä ja kansalaisraatipäivien kulkua että haastatteleamalla raatilaisia ja ohjausryhmän jäseniä. Saatujen tulosten perusteella tehtiin arviointi kansalaisraatiproessin onnistumisesta ja siitä, miten nuoret kokivat kansalaisraadın keinona päästä vaikuttamaan kunnan päätöksentekoon.

Saatujen tulosten perusteella todettiin, että kansalaisraati koettiin onnistuneeksi tapahtumaksi raatilaisten mielestä. Raatilaiset olivat tyytyväisiä kansalaisraadın järjestelyihin ja tapahtuman ohjelman todettiin olleen monipuolinen ja kiinnostava. Raatilaiset kokivat saaneensa kansalaisraadista jopa enemmän kuin olivat osanneet odottaa, ja uskoivat kansalaisraadın lopuksi laadittuun julkilausumaan kirjattujen kehitysehdotusten toteutuvan ainakin osittain. Vaikka tapaustutkimus ei pyri edustamaan yleistettävyyttä, voidaan tämän tutkimuksen tuloksista vetää johtopäätöksiä siitä, että edustuksellisen osallistumisen rinnalle kaivataan nykyään yhä enemmän muita vaikuttamisen ja osallistumisen muotoja.

Julkaisun pysyvä osoite <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2014120318276>

ENCOURAGING THE MUNICIPAL CITIZEN TO PARTICIPATE IN DECISION MAKING IN THE MUNICIPALITY – CASE: ORGANIZING THE CITIZENS JURY FOR THE YOUNG IN SÄKYLÄ

Karjalainen Jarkko

Degree Programme in Business Administration | December 2014

Supervisor: Moisio Hanna

Number of pages: 87 | Appendices: 3

Keywords: deliberative democracy, municipal citizen, citizens jury, decision making

During the last decades the possibilities for the citizen to participate in the action of society has been improved by state-controlled projects. Activity of voting in elections has been lowered among other things, so the ways of getting citizen to participate and having an impact more actively on the activities of society has had a need of improving as making the democracy stronger. In this thesis citizens jury was researched as a way of making the citizens to participate in the decision making in municipality.

The process of decision making and the legislation involved in it was examined in the theory section of this thesis. The rights of the municipal citizen to participate in municipal decision making was examined in the section also. The process of organizing a citizens jury in Säkylä and the ways the young experienced the citizens jury as a way of making an influence on the municipal decision making was examined in the empiricism section of the thesis. Qualitative research was as a research method of the thesis, and the material of research was gathered by observing the steering group's working and by interviewing the jury and some members of the steering group. The succeeding of the citizens jury and the ways the young experienced the citizens jury as a way of having an influence on the municipal decision making was evaluated by the results of qualitative research.

As a result of the research jury members experienced citizens jury as a successful event. The members were satisfied about the arrangements and the program of the citizens jury was experienced diversified and interesting. The members of jury saw that they got even more benefit from the event that they even expected and believed that the improvement proposals registered in the jury's declaration were going to be fulfilled, atleast partly. Even though a case study doesn't try to represent generality, it is possible to make a conclusion about the results of this thesis of people looking for other options to have an influence and impact beside representative participation.

PERUSTASON ENSIHOITOHENKILÖSTÖN TÄYDENNYSKOULUTUSTARVE SATAKUNNAN PELASTUSLAITOKSELLA

Hirvola Otto

Hoitotyön koulutusohjelma | Joulukuu 2014

Ohjaaja: Hytönen Elsa

Sivumäärä: 39 | Liitteitä: 3

Asiasanat: ensihoitopalvelut, ensihoitopalvelut Satakunnan pelastuslaitoksella, perustason ensihoitaja, perustason täydennyskoulutus

Laadukas työskentely ensihoitopalveluissa edellyttää ammattitaidon ylläpitoa ja kehittämistä. Omat haasteensa osaamisvaatimuksille aiheuttavat hoitosuosituksen sekä sairaanhoitopiiriin asettamien hoitovelvoitteiden noudattaminen. Opinnäytetyön aihe tuli Satakunnan pelastuslaitokselta. Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, paljonko perustason ensihoitohenkilöstö oli saanut ensihoidon täydennyskoulutusta ja mikä oli täydennyskoulutuksen tarve.

Tutkimus toteutettiin kvantitatiivisena kyselytutkimuksena niillä paloasemilla, joissa Satakunnan pelastuslaitoksen ensihoitoyksikkö tarjoaa ensihoitopalveluja (Kanta-Pori, Meri-Pori, Ulvila ja Rauma). Tutkimuksen kohderyhmänä olivat Satakunnan pelastuslaitoksella toimivat perustason ensihoitajat. Tavoitteena oli tuottaa tietoa Satakunnan pelastuslaitokselle perustason täydennyskoulutuksen suunnittelua varten. Täydennyskoulutuksen tarkoituksena on ylläpitää ja kehittää henkilöstön osaamista ensihoidon tehtävissä.

Tutkimukseen osallistui hieman yli puolet (50,4 %) perustason ensihoitohenkilöstöstä. Ensihoitokoulutukseen osallistumisessa ja niiden toteuttamisessa oli eri asemien välillä suuria eroja. Myös vastaajien arvioima osaamisen taso vaihteli eri asemilla. Tuloksista selvisi, että kohderyhmä on hyvin motivoitunutta ensihoidon koulutustapahtumiin, joita tulisi selkeästi lisätä tämän hetkisestä tilanteesta. Ainoastaan Raumalla oltiin tyytyväisiä tämän hetkiseen tilanteeseen koulutusten lukumäärästä. Haasteita koulutuksen suunnittelulle aiheuttavat päällekkäiset operatiiviset tehtävät sekä kouluttajina käytettävien ensihoitajien työkuorma.

Julkaisun pysyvä osoite on <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2014121920517>

DEVELOPMENTAL NEEDS OF ADDITIONAL TRAINING FOR BASIC LEVEL EMERGENCY CARE EMPLOYEES IN THE RESCUE DEPARTMENT OF SATAKUNTA

Hirvola Otto

Degree Programme in Health Care | December 2014

Supervisor: Hytönen Elsa

Number of pages: 39 | Appendices: 3

Keywords: emergency medical services, medical services of the Rescue department of Satakunta, basic level emergency care employee, additional training

High-quality working in emergency medical services demand development of professional skills. Orders of the health care district cause a big challenge for the quality of working. The theme of this thesis was offered by the Rescue department of Satakunta. The purpose of this thesis was to discover, how much basic level emergency care employees have received additional training in the Rescue department of Satakunta. The second purpose was to find out the necessity for additional training with basic level emergency care employees.

This thesis was carried out by quantitative research survey at four fire stations in Satakunta. Those fire stations were Pori's centrum, Meri-Pori, Ulvila and Rauma. Target group included the basic level emergency care employees of the Rescue department of Satakunta. The objective of this thesis was to create information for planning additional training for the target group. The aim of additional training is to maintain and develop professional skills in emergency medical services.

In the research participated slightly over half (50,4%) of the basic level emergency care employees. There were vast differences between the fire stations in terms of organizing and executing the emergency care training. Respondents also rated some differences between fire stations' level of know-how. Results indicated that the target group of research is highly motivated in regards to the training events of emergency care. Thus, there should be an increased amount of these events comparing to the present situation. Only in Rauma they were content with the training situation at the moment. Challenges for planning the training are overlapping operative missions and the amount of work of paramedics who perform the training.

PREVENTION OF WORK-RELATED MUSCULOSKELETAL PROBLEMS AMONG DENTISTS IN PORI DENTAL CARE CENTER

Kuopio Elina

Degree Programme in Physiotherapy | February 2014

Supervisor: Kangasperko Maija

Number of pages: 39 | Appendices: 2

Keywords: work-wellbeing, workability, ergonomics, dentistry

Purpose of this thesis was to promote wellbeing at work among dentists at Keskushammashoitola in Pori (Pori dental care center) by providing knowledge of ergonomics and effective exercises to prevent and reduce musculoskeletal problems. The aim was to provide an information package, containing knowledge of ergonomics, information of the most common musculoskeletal problems and ways to prevent those.

Furthermore, the purpose of the thesis was to discuss relationship between work-wellbeing and physical workload in dentistry and to determine the factors forming physical workload and musculoskeletal disorders.

Theoretical information studied in this thesis included information about, work-wellbeing, workability and importance of work for one's life. Furthermore, the role of motor learning and motivation were considered in relation to work related physical behaviour. To conclude, ergonomics, work related musculoskeletal disorders and the process of this thesis were discussed. This thesis was written based on available literature, observations and interviews.

Permanent internet address of the publication <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201402232555>

OSAAJA-OPINNÄYTETYÖKILPAILU – nostaa opinnäytetöitä esille

Osaaja-opinnäytetyökilpailu on Satakunnan ammattikorkeakoulun opinnäytetyökilpailu, jossa vuosittain palkitaan edellisen kalenterivuoden opinnäytetöiden parhaimmisto. Palkittavan työn arvosanan tulee olla ensisijaisesti 5, sisällöllisesti oikein laadittu ja kieliasultaan huoliteltu. Ellei arvosanan 5 töitä ole riittävästi arvioitaviksi, huomioidaan myös arvosanan 4 työt. Vuonna 2014 kilpailuun osallistui yhteensä 65 työtä.

Työt oli jaettu neljään eri sarjaan: liiketoiminnan ja kulttuurin sarja, sosiaali- ja terveysalan sarja, tekniikan ja merenkulun sarja sekä ylempien ammattikorkeakoulututkintojen sarja. Sarjat jaettiin koulutusalojen mukaan, ja niin, että kussakin sarjassa on riittävästi juryttavia töitä.

Kutakin sarjaa varten on oma raatinsa, joka arvioi ehdolla olevat työt. Raadit valitsevat kaikista sarjoista enintään kaksi palkittavaa työtä, joita ei aseteta paremmuusjärjestykseen. Raati voi myöntää varsinaisten palkintojen lisäksi kunniamainintoja ja erikoispalkintoja. Sarjojen raadit esittelevät palkittavat työt ammattikorkeakouluraadille, joka tekee lopullisen päätöksen palkittavista, ja voi erityisin perustein muuttaa palkintojen määrää.

Palkintotilaisuus järjestetään vuosittain kesäkuun valmistumistilaisuuden yhteydessä. Paikalle kutsutaan kaikki palkittavat ja kunniamaininnan saaneet. Palkitut ja kunniamaininnan saaneet työt on kerätty tähän julkaisuun. Tiivistelmät antavat vain yleiskuvan töistä - julkaisussa on myös linkki opinnäytetyöhön. Kaikkia töitä ei ole julkaistu netissä, jolloin niitä voi tiedustella luettavaksi SAMKin kirjastoista.

Osaaja-opinnäytetyökilpailun tarkoituksena on kannustaa opiskelijoita opinnäytetyön tekemisessä ja nostaa töiden arvostusta.

TYYPIN 2 DIABETEKSEN OMAHOITO OSANA HOIDONOHJAUSTA

Huttunen Kati ja Jäppinen Anna

Hoitotyön koulutusohjelma | Toukokuu 2014

Ohjaaja: Lahtinen Elina

Sivumäärä: 59 | Liitteitä: 6

Asiasanat: aikuistyyppin diabetes, ohjaus, itsehoito

Tutkimuksen tarkoitus oli selvittää, miten tyypin 2 diabetesta sairastavat toteuttavat omahoitoaan ja mitä he tietävät omahoidon toteuttamisesta. Lisäksi tarkoituksena oli selvittää diabetesta sairastavien kokemuksia omahoitoon liittyvästä hoidonohjauksesta. Opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa tietoa, jonka avulla voidaan entisestään parantaa hoidonohjauksen laatua ja omahoitoon sitoutumista.

Tutkimus oli kvantitatiivinen ja aineisto kerättiin tätä opinnäytetyötä varten rakennetulla kyselylomakkeella. Tutkimusaineisto kerättiin Rauman ja Porin terveyskeskusten diabeteshoitajien vastaanotolla käyviltä tyypin 2 diabetesta sairastavilta (N=120). Kyselyitä jaettiin 60 Raumalla ja 60 Porissa. Kyselyitä saatiin takaisin 88 kappaletta ja vastausprosentiksi muodostui 73. Tutkimusaineisto analysoitiin Microsoft Excel- taulukkolaskentaohjelmalla ja tulokset esitettiin lukumäärinä ja prosentteina. Lisäksi tuloksia havainnollistettiin kuvioiden ja kaavioiden avulla.

Suurimmaksi osaksi vastaajat harrastivat liikuntaa, noudattivat lääkehoito-ohjeita ja kiinnittivät huomiota ravitsemukseensa melko hyvin, mutta painonhallinnassa puolella vastaajista oli ongelmia. Pääsääntöisesti tyypin 2 diabetesta sairastavat tiesivät hyvin hoitotasapainoon vaikuttavista arvoista ja tekijöistä. Heikoiten tiedettiin normaali painoindeksi, vyötärönympäryys, kevyen liikunnan määrä ja HDL- kolesterolin raja-arvo. Pääasiassa vastaajat kokivat saaneensa hoidonohjausta omahoidon eri osa-alueilta. Eniten ohjausta saatiin verensokerin mittaamisesta, verenpaineen seurannasta ja lääkehoidosta. Tutkimustulosten perusteella tulisi enemmän kiinnittää huomiota diabetesta sairastavan henkiseen hyvinvointiin ja ongelmatilanteista selviytymiseen.

Hoidonohjauksesta voisi tehdä jatkotutkimuksen, jossa kysytään diabeteshoitajien kokemuksia siitä, kuinka paljon eri hoidonohjauksen osa-alueita heidän mielestään käydään läpi. Lisäksi olisi mielenkiintoista tutkia, mitä mieltä hoitajat ovat siitä, miksi niin moni diabetesta sairastava ei saavuta hyvää hoitotasapainoa ja mitä kehittämistarpeita diabeteshoitajat kokevat olevan hoidonohjauksessa.

Julkaisun pysyvä osoite on <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201405137584>

SELF-MANAGEMENT OF DIABETES TYPE 2 AS PART OF SELF-MANAGEMENT EDUCATION

Huttunen Kati and Jäppinen Anna

Degree Programme in Health Care | May 2014

Supervisor: Lahtinen Elina

Number of pages: 59 | Appendices: 6

Keywords: adult type diabetes, guidance, self-care

The purpose of this thesis was to establish whether diabetes type 2 patients are adequately educated in self-management of their illness and, moreover, how strictly patients with diabetes type 2 are committed to their self-care regime. This thesis also determines the experiences diabetes type 2 patients have had of health care professionals' self-care related self-management education. The principal goal of this study was to develop and improve the quality of education as well as to improve patients' adherence to self-management of their illness.

This study used a quantitative approach. Data were collected with a survey questionnaire specifically designed for this study. Target group consisted of 120 (N=120) diabetes type 2 patients who had visited a diabetes specialist nurse at Pori or Rauma health care centers. The total number of questionnaires distributed was 120, of which 88 were completed and returned, thus, the response rate was 73%. The data were analyzed with a Microsoft Excel spreadsheet program and the results were presented as frequencies and percentages and also illustrated with graphs and diagrams.

The results show that the majority of the respondents took regular physical activity, adhered to the recommended medication management plans as well as followed, on average, a healthy, well-balanced diet. However, half of the respondents had experienced considerable problems in weight management. In principal the respondents were well aware of the factors and self-management practices which favorably affect the health outcomes of patients with diabetes type 2. On the other hand, the respondents scored lowest in questions related to the normal BMI (Body Mass Index) and waist circumference, the level of moderate or light exercise and HDL cholesterol ratio. The majority reported that they had mainly received education in different areas of diabetes self-management such as, taking blood sugar levels, monitoring blood pressure readings and in medical management. Therefore, the findings of this study suggest that in the future more emphasis should be put on improving patients' well-being and problem solving skills, which are both essential in self-management.

Further studies with more focus on diabetes specialist nurses' perceptions of how widely different areas of self-management are discussed in the education program are recommended. Moreover, it would be highly interesting to study nurses' opinions on the reasons for poor adherence to self-management activities among diabetics as well as diabetes specialist nurses' suggestions on how self-management education programs could be further improved and developed.

YRITTÄJÄN TARVITSEMA TUKI TYÖKYVYN OLLESSA UHATTUNA

Ottela Marita

Kuntoutusohjauksen ja -suunnittelun koulutusohjelma | Marraskuu 2014

Ohjaaja: Jaakkola-Hesso Sirpa

Sivumäärä: 47 | Liitteitä: 3

Asiasanat: yrittäjä, työkyky, työeläkelaitos, työterveyshuolto

Työeläkekuntoutus on lisääntynyt eri ammattiryhmien keskuudessa 2000-luvulla lähes kymmenkertaiseksi. Yrittäjät hakevat kuntoutusta ja Kelan sairauspäivärahaa muita ryhmiä harvemmin. Työterveyshuolto on yrittäjän tärkein linkki kuntoutukseen hakeuduttaessa, mutta erityisesti mikroyrittäjät ja yksinyrittäjät ovat solmineet heikosti työterveyshuoltosopimuksia. Ongelmana on ollut, että yrittäjillä ei ole tietoa työterveyshuollon järjestämismahdollisuuksista.

Tutkimuksessani selvitettiin yrittäjänäisten tietämystä työkyvyn erilaisista tukimuodoista sekä mitä tukea yrittäjänaiset odottavat työeläkeyhtiöltä, työterveyshuolloilta ja yrittäjäjärjestöltä. Lisäksi selvitettiin, miten vastanneiden yrittäjänäisten työterveyshuolto on järjestetty.

Opinnäytetyö oli järjestölähtöinen ja pohjautui yhteistyössä työeläkeyhtiö Ilmarisen kanssa tehtyyn Survey -tyyppiseen verkkokyselyyn Suomen Yrittäjänaisille. Kysely tehtiin tammikuussa 2014 ja kyselyyn vastasi 268 yrittäjänaisista. Tutkimuksessa tietoa kerättiin sekä kvantitatiivisesti että kvalitatiivisesti.

Opinnäytetyön tulosten perusteella Suomen Yrittäjänaisilta toivottiin eniten vertaistukea ja verkostoja. Edunvalvonta ja tiedottaminen sekä julkisuuteen että järjestön sisällä koettiin tarpeelliseksi. Työterveyshuoltosopimus oli tehty hieman yli puolella yrittäjänaisista ja sopimuksista 1/3 oli yksityisellä puolella. Työterveyshuolloilta odotettiin säännöllisiä tarkastuksia sekä parempaa tiedottamista palveluista ja hinnoista. Mikro- ja yksinyrittäjät toivoivat pienyrittäjien työterveyshuollon kehittämistä sekä aktiivisempaa ohjaamista kuntoutukseen. Työeläkeyhtiöiltä toivottiin päivitettyä tietoa eläketurvasta ja siitä miten tulee toimia työkyvyn heikentyessä. Yrittäjäläkkeiden suuret maksut ja eläkkeiden pienet kertymät kaipasivat yrittäjänaisien mielestä muutosta. Erilaisista työkyvyn tukimuodoista kuten, valtion tuki osatyökykyisen palkkaamiseksi, Yrittäjänaisien maksuton kuntoutus ja työeläkeyhtiön työkokeilu, oli heikosti kokemusta. Kaikista edellä mainituista toivottiin myös lisää tietoa.

Julkaisun pysyvä osoite on <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201501161388>

SUPPORT NEEDED BY AN ENTREPRENEUR IN CASE OF DECLINE IN WORKING ABILITY

Ottela Marita

Degree Programme in Rehabilitation Counselling and Planning | November 2014

Supervisor: Jaakkola-Hesso Sirpa

Number of pages: 47 | Appendices: 3

Keywords: entrepreneur, working ability, institutions for occupational retirement provision, occupational health care

Occupational retirement rehabilitation has increased a lot in different professional groups in the 21st century. However, entrepreneurs apply for rehabilitation and sickness allowance more rarely than other groups. Occupational health care is the most important link for entrepreneurs in applying for rehabilitation, but in particular, small and single entrepreneurs have seldom made agreements with occupational health care, because they do not have knowledge of how occupational health care could be organised.

The purpose of this thesis was to explore what female entrepreneurs know about different forms of support. Another purpose was to find out what they expect from institutions for occupational retirement provision, occupational health care and the society of entrepreneurs. In addition, the aim was to find out how occupational health care had been organised among the respondents.

The thesis was carried out in co-operation with the institution for occupational retirement provision called Ilmarinen. The data were collected by a survey online and the inquiry was intended for the society called Female Entrepreneurs. The survey was carried out in January 2014 and 268 female entrepreneurs answered the inquiry. The data included both quantitative and qualitative data.

The results show that the respondents hoped for peer support and networks from the society of Female Entrepreneurs. In addition, they thought that it is important that the society promotes their interests and provides information both within the society and to the public. More than half of the women had an agreement with occupational health care and one third of the agreements were made with the private sector.

The respondents expected regular check-ups and more information of services and prices. Small and single entrepreneurs hoped that occupational health care for small business entrepreneurs would be further developed. They also hoped for more active guidance to rehabilitation. Institutions for occupational retirement provision should give more updated knowledge of pensions and what to do when working ability weakens. High pension contributions and small pension accrual rates should also be changed. They did not have a lot of experience of different forms of support related to working ability or support provided by the state for hiring a person with limited working ability. In addition, they had little knowledge of free rehabilitation for female entrepreneurs and work experiments by institutions for occupational retirement provision. In conclusion, more information is needed from all the above mentioned facts.

TUOTEKEHITYSPROJEKTI: INSULIINIKYNÄ

Suominen Tero

Hoitotyön koulutusohjelma | Huhtikuu 2014

Ohjaaja: Flinck Marja ja Laine Kari

Sivumäärä: 31 | Liitteitä: 8

Asiasanat: Diabetes, tuotekehittäminen, insuliinikynä

Tämä opinnäytetyö käsittelee tuotekehitystä. Työ on projektinomaisen ja koostuu kahdesta osasta: teoriaosuudesta sekä tuoteosuudesta. Teoriaosuudessa perehdytään diabetekseen ja sen hoitoon. Tuoteosuudessa perehdytään tuotekehitysprojektiin ja sen vaiheisiin. Työn tuloksena syntyy teolliseen tuotantoon ja myyntiin tarkoitettu uudenmallinen insuliinikynä, joka helpottaa insuliinin käyttöä parantaen potilas- ja työturvallisuutta.

Teoriaosa selvittää ja avaa käsitystä siitä millainen sairaus diabetes on ja miten sitä on hoidettu ja hoidetaan tänä päivänä. Teoriaa käsitellään melko yleisellä tasolla syventymättä kovin yksityiskohtaisesti tieteellisiin tutkimuksiin aihetta koskien.

Tuoteosuudessa toteutetaan lopullinen tuotekehitysprojekti. Kehitettävä tuote on insuliinikynä. Projektista muotoutuva tuote on tarkoitus markkinoida tarjousten perusteella jollekin lääke- tai hoitotuotefirmalle. Kyseinen tuote edesauttaa nykypäivän insuliinihoitoisen tyypin 1 diabeteksen hoitoa, tavoitteena tehdä siitä entistä helpompaa ja turvallisempaa. Lopulliselle tuotteelle haetaan hyödyllisyysmallisuoja ja sen on oltava omanlainen, jottei muiden valmistajien tuotteiden oikeuksia loukattaisi. Tavoitteena on turvata samalla oman tuotteen suojaus ja loukkaamattomuus.

Projektin tuloksena muotoutuvan tuotteen, insuliinikynän erikoisuudet ovat sen turvallisuus ja helppokäyttöisyys verraten samantyyliisiin markkinoilla oleviin tuotteisiin. Tuotteen turvallisuus korostuu erityisesti silloin, kun insuliinilla hoidettavia potilaita on hoidettavana enemmän kuin yksi, esimerkkinä sairaalaympäristö.

Projektin haasteiksi muodostuu tuotteen toimivuus, suojaaminen ja myynti. Tavoitteena on, että tuotteen valmistaminen soveltuu teolliseen tuotantoon. Tuotteen suojaaminen tehdään yhteistyössä Satakunnan ammattikorkeakoulun yliopettaja Kari Laineen kanssa.

Julkaisun pysyvä osoite on <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201403313683>

PRODUCT DEVELOPMENT: INSULIN PEN

Suominen Tero

Degree Programme in Health Care | April 2014

Supervisors: Flinck Marja and Laine Kari

Number of pages: 31 | Appendices: 8

Keywords: Diabetes, product development, Insulin Pen

This thesis considers product development. The work is project-like and consists of two parts: the theoretical part and the product part.

The theoretical part focuses on diabetes and its treatment. The product part focuses on product development-project and its stages. The result of the work is Insulin Pen meant for industrial production and sale, which helps the use of insulin improving patient- and work safety.

The theory part sort's out and opens the idea of what kind of sickness diabetes is and how it has been treated and is being treated today. The theory part is being comprised on a quite general stage without going into too much detail on scientific studies regarding the topic.

The final product development project is executed in the product part. The product to be developed is Insulin Pen. The product forming from the project is meant to market to some pharmaceutical or medical product firm, based on the offers. The product furthers present day type 1 diabetes's treatment treated with insulin, aiming to make it easier and safer. The final product is applied for utility model protection, and it must be your own kind, so that the products of other manufacturer's rights would not be infringed. The aim is also to secure the security and integrity of this product.

The specialities of the Insulin Pen, which conform as the project's result, are its safety and ease of comparing the same-style products on the market. Product safety is particularly pronounced when the patients treated with insulin are being cared for more than one, for example a hospital environment.

Challenges of the project consists of product functionality, protection and marketing. The aim is to manufacture a product that is suitable for industrial production. The protection of this product will be made with Kari Laine who is principal lecturer of Satakunta University of Applied Sciences.

BETONISTEN RATAPÖLKKYJEN UUSIOKÄYTTÖ

Lammi Rami ja Mäki Reija

Rakennustekniikan koulutusohjelma, Kemianteeniikan koulutusohjelma | Elokuu 2014

Ohjaajat: Hannelius Timo ja Uusitorppa Mari

Sivumäärä: 83 | Liitteitä: 5

Asiasanat: betonipölkky, betonimurske, betonin kierrätys

Tässä Liikenneviraston tilaamassa opinnäytetyössä tarkasteltiin käytöstä poistettujen betonisten ratapölkkyjen soveltuvuutta uusiokäyttöön murskeena pääasiassa ratapenkereisiin. Myös muita uusiokäyttömahdollisuuksia tutkittiin sekä betonimurskeelle että kokonaisille pölkkyille. Työ toteutettiin Satakunnan ammattikorkeakoulun kemian- ja rakennustekniikan yhteistyönä.

Työssä selvitettiin pölkkyjen uusiokäyttöön liittyvää lainsäädäntöä ja mahdollisia käyttökohteita kierrätetyille pölkkyille pohjautuen kirjallisuustietoihin sekä asiantuntijoiden ja valmistajien antamiin lausuntoihin. Työhön tehtiin kirjallisuusselvitykset pölkkyjen uusiokäytöstä ulkomailla ja betonia rapauttavasta alkalikiviainesreaktiosta. Alkalikiviainesreaktiosta syvennyttiin sen yleisimpään ja haitallisimpaan muotoon: alkalipiidioksidireaktioon. Reaktio on vielä vähän tunnettu, mutta reaktio on mahdollinen myös Suomen betonirakenteissa. Reaktion taloudelliset vaikutukset voivat olla huomattavia.

Ratapölkkyistä tehtiin kemiallisia analyysejä ja mekaanisia testejä Satakunnan ammattikorkeakoulun laboratorioissa sekä ulkoistettuna Porilabin akkreditoitussa laboratorioissa. Työn tarkoituksena oli tutkia, täyttääkö murske tekniset ja lainmukaiset kriteerit käytettäessä eri kohteisiin.

Mekaanisissa testeissä todettiin, että kapillaariveden nousua ei tapahdu murskeessa raekoon ylittäessä 1-4 mm. Pakastus-sulatuskokeissa havaittiin, että 4-20 % betonimurskeesta hajoaa pienemmiksi kappaleiksi. Melumittauksissa todettiin, että betonipölkkyjen pulveroinnissa ei synny poikkeuksellisen suurta ääntä. Tulosten mukaan pulverointi voidaan suorittaa lainmukaisesti 90 metrin päässä asuinalueesta.

Kemialliset analyysit osoittivat, että MARA-asetuksen raja-arvot alittuivat selvästi kaikkien tutkittavien haittakomponenttien osalta. Murskeesta sadeveteen liuenneet metallipitoisuudet olivat erittäin alhaisia ja osittain jopa määritystarkkuuden alapuolella. Kokeiden tulosten mukaan voidaan todeta, että betonisten ratapölkkyjen murske on kemiallisesti puhdasta, eikä sen uusiokäyttö aiheuta haitallisia päästöjä ympäristöön.

Julkaisun pysyvä osoite on <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2014111315581>

RECYCLING OPTIONS FOR USED CONCRETE SLEEPERS

Lammi Rami and Mäki Reija

Degree Programmes in Chemical Engineering and Construction Engineering | August 2014

Supervisors: Hannelius Timo and Uusitorppa Mari

Number of pages: 83 | Appendices: 5

Keywords: concrete sleeper, crushed concrete, concrete recycling

In this thesis ordered by the Finnish Transport Agency the removed crushed concrete sleepers' feasibility for reuse principally in railway beds was investigated. Also other reuse possibilities were studied for both crushed and whole sleepers. Thesis was carried out in cooperation of Satakunta University of Applied Science's Chemical and Construction Engineering.

Legislation and reuse possibilities of recycled sleepers were studied based on literature and statements of experts and manufacturers. Literature surveys of sleepers' reuse abroad and concrete decaying Alkali-Aggregate Reaction were made. Alkali-Silica Reaction is the most deleterious and common type of Alkali-Aggregate Reaction, and it was studied more closely. The reaction is not well known, but it is possible in concrete structures in Finland as well. Financial effects of the reaction can be considerable.

Chemical analyses and mechanical tests of sleepers were conducted in Satakunta University of Applied Science's laboratories and in Porilab's accredited laboratory. This study's purpose was to examine, does the crush meet the technical and legal criteria when used in different applications.

In mechanical tests it was discovered that the capillary water does not rise anymore in crushed concrete after the grain size exceeds 1-4 mm. In the freeze-thaw tests it was found out that 4-20 % of the crush disintegrates to smaller pieces. In the noise measurements it was seen that the crushing of concrete sleepers does not produce exceptional noise. According to the results the crushing can be carried out lawfully 90 meters away from residential area.

Chemical analyses indicated that all of the investigated detrimental elements were clearly below the limit values of Government Decree concerning the recovery of certain wastes in earth construction. Metal concentrations dissolved in rainwater were extremely low, partly even below detection limit. According to the test results it can be stated, that the crush of concrete railway sleepers is chemically pure and its reuse will not cause harmful discharges to environment.

SÄHKÖMOOTTOREIDEN KOEKÄYTTÖJÄRJESTELMÄ

Liukkonen Joni

Kone- ja tuotantotekniikan koulutusohjelma | Huhtikuu 2014

Ohjaaja: Suvela Timo

Sivumäärä: 48 | Liitteitä: 8

Asiasanat: Profinet, Taajuusmuuttajat, Käyttöliittymät, ABB

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli suunnitella, testata ja käyttöönottaa rakennettavan sähkömoottoreiden koekäyttöjärjestelmän automaation ohjaus. Työn toimeksiantajana oli Sataservice Oy ja asiakkaana eräs teollisuusyritys. Työn päätavoitteet olivat logiikkaohjelman toteutus ja käyttöliittymän kehittäminen kosketusnäytölle. Ohjelmointityön lisäksi työhön kuuluivat järjestelmän testaus toimeksiantajan tiloissa ja käyttöönotto asiakasyrityksen tiloissa. Työssä perehdytään Profinet-kenttäväylän toimintaperiaatteeseen, taajuusmuuttajan kontrolloimiseen kenttäväylän kautta sekä käsitellään projektin kulun eri vaiheet ja kuvaillaan saadut lopputulokset.

Projekti aloitettiin tutustumalla rakennettavaan järjestelmään ja suunnittelemalla käyttöliittymän ja logiikkaohjelman luonnokset. Työn alkuperäinen aikataulu oli 8 viikkoa, joka viivästyi kuitenkin monilla viikoilla laitetöiden takia. Tämän johdosta aikaa jäi teoriaan perehtymiseen ja itselle uusien kehitysohjelmien opiskeluun.

Seuraavassa vaiheessa ohjelmaa ja käyttöliittymää testattiin rakentamalla väliaikainen kenttäväylä logiikan, taajuusmuuttajan ja kosketusnäytön välille. Viimeisessä työvaiheessa ohjelmaa ja käyttöliittymää testattiin asiakkaan tiloissa.

Lopputuloksena saatiin asiakkaalle asennetun sähkömoottoreiden koekäyttöjärjestelmän logiikkaohjelma ja käyttöliittymä. Lisäksi järjestelmä saatiin käyttöönotettua asiakkaan tiloissa viimeistä moottoritestiä lukuun ottamatta.

Julkaisun pysyvä osoite on <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201405086716>

TESTING SYSTEM FOR ELECTRIC MOTORS

Liukkonen Joni

Degree Programme in Mechanical and Production Engineering | April 2014

Supervisor: Suvela Timo

Number of pages: 48 | Appendices: 8

Keywords: Profinet, Frequency converters, HMI, ABB

The purpose of this thesis was to plan, develop and test an automation control of the electric motor testing system. The client of this thesis was Sataservice Oy and the end-customer of the final system was an industrial company from Western Finland. The main goal was to plan and produce a logic program and a user interface for testing system. In addition to programming process, other tasks were to test the system at the client's workshop and start-up the system at the customer's premises. This report focuses on the theory of Profinet-technology, how frequency converter is controlled via fieldbus and describes different phases of the project. The report also introduces final results of the project.

The project started by exploring the structure of the system. Also the draft of the user interface and the program logic was designed. Original project schedule was 8 weeks, which was postponed for several weeks because of the delayed equipment deliveries. On the other hand, these delays gave time to peruse Profinet-technology.

In the next phase, the logic program and the user interface were tested with temporarily built-in fieldbus. The temporary fieldbus was built between programmable logic controller, frequency converter and touchscreen. At the final stage, the program and the user interface were tested at the customer's premises.

As a result, this project produced a logic program and a user interface for electric motor testing system. Additionally, the implementation of the new system completed successful with the exception of final test with real test motors.

REKLAMAATIOIDEN TIEDONKERÄYS JA PROSESSOINTI

Pajarinen Sampsa

Tuotantotalouden koulutusohjelma | Tammikuu 2014

Ohjaaja: Heikkinen Harri

Sivumäärä: 61 | Liitteitä: 8

Asiasanat: reklamaatio, tiedonhankinta, prosessit

Työn aiheena oli uuden reklamaatioprosessin kehittäminen Raumaster Oy:n käyttöön. Opinnäytetyössä tutkittiin yrityksen nykyistä reklamaatioprosessia teemahaastatteluin, joissa haastateltiin yrityksen työntekijöitä eri osastoilta. Teemahaastatteluilla tutkittiin millainen reklamaatioprosessi olisi kaikista ihanteellisimmin yrityksen eri osastojen mielestä. Teemahaastattelujen lisäksi tutkittiin myös yrityksen suunnitteluosaston mielipiteitä uutta kehitysehdotustoimintoa kohtaan.

Haastattelujen perusteella luotiin uusi reklamaatioprosessi, joka sisältää ulkoiset reklamaatiot, sisäiset palautteet ja kehitysehdotukset. Prosessi tullaan esittelemään yrityksen johdolle, jonka jälkeen päätetään mahdollisista jatkotoimenpiteistä sekä prosessin käyttöönotosta yrityksessä.

RECLAMATIONS DATA COLLECTION AND PROCESSING

Pajarinen Sampsa

Degree Programme in Industrial Management | January 2014

Supervisor: Heikkinen Harri

Number of pages: 61 | Appendices: 8

Keywords: reclamation, data collection, processes

The purpose of this thesis was to create a new reclamation process for Raumaster Oy. In this thesis, the existing reclamation process was studied by interviewing employees of different divisions. The meaning of the interviews was also to find out what kind of reclamation process would be ideal for the company. Also a survey was done in the engineering division to explore the employees' thoughts towards a new function, which is used for making suggestions for development.

A new reclamation process was created based on the interviews. It includes external complaints, internal complaints and suggestions for development. The new process will be presented to the management of Raumaster Oy. They will decide for further actions and how the process will be brought into use in the company.

HAASTEENA OSAAMISEN JOHTAMINEN : CASE SATAKUNNAN OSUUSKAUPPA

Salo Sari

Yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen koulutusohjelma | Toukokuu 2014

Ohjaajat: Suvanto Mari ja Nokkonen Sirpa

Sivumäärä: 85 | Liitteitä: 4

Asiasanat: osaaminen, osaamisen johtaminen, osaamisen mittaaminen

Tässä opinnäytetyössä kehitettiin Satakunnan Osuuskauppaan osaamisen johtamisen malli S-ryhmän osaamisen johtamisen mallia ja mittareita hyödyntäen. Opinnäytetyössä selvitettiin, miten osaamista voidaan mitata ja miten mittaustuloksia voidaan hyödyntää. Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan (SOK) ja S-ryhmän oppimis- ja koulutuskeskus Jollas Instituutin yhdessä kehittämä S-ryhmän osaamisen johtamisen malli testattiin ensimmäistä kertaa Satakunnan Osuuskaupan Kodin Terrassa tämän opinnäytetyön yhteydessä.

Osaamisen johtamisen malli pitää sisällään ryhmäosaamiskeskustelut ja yksilön osaamisen mittaamisen. Malliin kuuluu myös osaamisen kehittämisen suunnitelma, joka laaditaan mittaamisen jälkeen. Malli pitää sisällään strategiasta johdetut tavoiteosaamiset, jotka tulivat Kodin Terra -ketjulta valmiina.

Aihe opinnäytetyöhön tuli kohdeorganisaation johdolta. Osuuskaupassa ei ole käytössä mitään osaamisen johtamisen mallia. Osaamisen johtaminen on jäänyt irralliseksi tekemiseksi eikä se ole ollut aidosti osa johtamisjärjestelmää. Osaamisen kehittymistä ei ole seurattu systemaattisesti, eikä osaamisille ja työtehtäville ole määritelty tavoitteita.

Tässä ylemmän ammattikorkeakoulun tutkimuksellisessa kehittämistyössä lähestymistapa oli kvalitatiivinen. Kehittämistehtävän aineistonkeruumenetelmänä käytettiin teemahaastattelua. Aineistoa varten haastateltiin neljää Kodin Terran esimiestä sekä kolmea johdon edustajaa: Kodin Terra -johtajaa, market- ja tavaratalokaupan toimialajohtajaa sekä Satakunnan Osuuskaupan henkilöstöpäällikköä.

S-ryhmän osaamisen johtamisen malliin oltiin kokonaisuudessaan tyytyväisiä. Haastatteluissa nostettiin esiin kehitysehdotuksia, jotka toimitettiin SOK:lle. Malli tullaan ottamaan käyttöön Satakunnan Osuuskauppaan muutamin muutoksin. Tärkeää mallin käyttöönotossa on hyvä suunnittelu ja sopiva ajankohta. Henkilöstöosasto on esimiesten apuna mallin jalkautusta suunniteltaessa, mallia käyttöönotettaessa ja kehittämistoimenpiteitä seurattaessa. Mittaamisen avulla saatiin osaamisen kehittämiseen tarvittava tieto. Osaamisen johtamisen mallin mukaista mittaria käyttäen saatiin mittaustulokset paitsi operatiivisille esimiehille, tiedoksi myös strategiselle tasolle.

Julkaisun pysyvä osoite on <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201404174449>

THE CHALLENGE OF KNOWLEDGE MANAGEMENT CASE SATAKUNNAN OSUUSKAUPPA

Salo Sari

Degree Programme in Business Management and Entrepreneurship | May 2014

Supervisors: Suvanto Mari and Nokkonen Sirpa

Number of pages: 85 | Appendices: 4

Keywords: competence, knowledge management, measurement of competence

The purpose of this thesis was to develop a model of knowledge management in Satakunnan Osuuskauppa, which is a regional cooperation of S Group. The Satakunnan Osuuskauppa's model in knowledge management was based on a model and indicators of S Group. This thesis examined, how to measure competence, and how to benefit from the results. SOK Corporation's and Training Center Jollas Instituutti's model of knowledge management was tested in Satakunnan Osuuskauppa, in a store called Kodin Terra, for the first time in connection with this thesis.

The model of knowledge management includes a group's development discuss and an individual measurement of competence. It includes also a plan of competence development, which is made after the measurements. The model includes objectives of competences derived from the business strategy. Objectives were prepared in advance by the SOK Corporation.

The subject of this thesis came from the management of Satakunnan Osuuskauppa. There are not any models of knowledge management in the organization. The knowledge management is not truly a part of the management system. The competence development has not been followed up properly and there are no objectives for all the tasks.

This thesis of the University of Applied Sciences is a qualitative research. It is a case study. The data for the research was collected by interviewing all the key persons of the case: the four superiors of Kodin Terra, the Manager of Kodin Terra, the Manager of Supermarkets and Department Stores and the HR Manager of Satakunnan Osuuskauppa.

There was a genuine satisfaction for the model of knowledge management among the persons interviewed, although some development proposals were introduced. The model is the one Satakunnan Osuuskauppa is going to bring into use in every store, with some modifications. It is vitally important to plan the introduction carefully and to take care of the right timing. The Human Resources Department will support the superiors in planning, introduction and monitoring the competence development. Because of the measurement, the necessary information to develop the competence is now available. The results of the measurement are not only for the operational superiors but also for the strategic managers.

POLVEN TEKONIVELLEIKKAUSPOTILAIEN ELÄMÄNLAATU ENNEN JA JÄLKEEN LEIKKAUKSEN

Nummelin Arja

Terveyden edistämisen koulutusohjelma | Syyskuu 2014

Ohjaajat: Hirvonen Eila ja Heinonen Timo

Sivumäärä: 46 | Liitteitä: 4

Asiasanat: terveyteen liittyvä elämänlaatu, polven tekonivelleikkaus, 15D-elämänlaatumittari

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kuvata, minkälaisia merkityksiä polven tekonivelleikkauksella on potilaiden terveyteen liittyvään elämänlaatuun ja tunnistaa hoitoketjun kehittämiskohteet fysioterapian osalta. Tavoitteena oli kuvata polven tekonivelleikkauspotilaiden elämänlaatua, ennen ja jälkeen polven tekonivelleikkauksen, verrata näiden potilaiden elämänlaadussa tapahtuneita muutoksia ja tunnistaa polven tekonivelpotilaiden fysioterapian kehittämiskohteita hoitoketjussa elämänlaatumittarin tulosten pohjalta.

Tutkimusmenetelmänä oli survey. Tutkimus tehtiin Satakunnan keskussairaalassa. Tutkimukseen osallistui 44 polven tekonivelleikkauspotilasta. Terveyteen liittyvää elämänlaatua mitattiin 15D-mittarilla ennen polven tekonivelleikkausta ja kaksi kuukautta polven tekonivelleikkauksen jälkeen. 15D-mittari on kehitetty Suomessa ja se on yleinen terveyteen liittyvän elämänlaadun mittari. Sitä voidaan käyttää profiilimittarina tai yhden luvun indeksimittarina. Mittari koostuu 15 elämänlaadun dimensioista. 15D-mittari kattaa hyvin terveyteen liittyvän elämänlaadun eri osa-alueet ja sen käsitevaliditeetti on todettu hyväksi. Suomessa sitä on käytetty kansallisissa terveystutkimuksissa.

Tulosten perusteella tutkimukseen osallistuneiden terveyteen liittyvä elämänlaatu ennen polven tekonivelleikkausta oli tilastollisesti merkitsevästi huonompi kuin vastaavanikäisellä normaaliväestöllä erityisesti liikkumisen, nukkumisen, tavanomaisten toimintojen, vaivojen ja oireiden, ahdistuneisuuden ja energisyyden dimensioilla. Tutkimukseen osallistuneiden elämänlaatu leikkauksen jälkeen oli parantunut erittäin merkitsevästi vaivojen ja oireiden sekä henkisen toiminnan dimensioilla. Tutkimukseen osallistuneiden elämänlaatu liikkumisen, nukkumisen ja tavanomaisten toimintojen dimensioilla verrattuna ikävakiointuun normaaliväestöön oli edelleen merkitsevästi alentunut.

Tässä tutkimuksessa fysioterapian kehittämiskohteet nousivat 15D-mittarin liikkumisen- ja tavanomaisten toimintojen dimensioista. Polven tekonivelpotilaan hoitoketjussa fysioterapian kehittämiskohteiksi tunnistettiin liikkumisen ja tavanomaisten toimintojen ohjaaminen ja harjoittelu.

Julkaisun pysyvä osoite on <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2014091213932>

QUALITY OF LIFE BEFORE AND AFTER KNEE REPLACEMENT SURGERY

Nummelin Arja

Degree Programme in Health Promotion | September 2014

Supervisors: Hirvonen Eila and Heinonen Timo

Number of pages: 46 | Appendices: 4

Keywords: health-related quality of life, knee replacement surgery, 15D quality of life instrument

The purpose of this study was to describe what kind of implications does knee replacement surgery have on patients' health-related quality of life, and to recognize objectives for improvement of physiotherapy within the treatment model. The goal was to depict the quality of life of patients undergoing knee replacement surgery, before and after the operation, and to compare the changes that have taken place in these patients' quality of life. Furthermore, the goal was to recognize targets for development in the knee replacement patients' physiotherapy throughout the treatment model based on the results from the quality of life questionnaire.

The study was done as survey and it was implemented in the Satakunta central hospital. Altogether 44 knee replacement patients participated in the study. Health-related quality of life was measured with the 15D instrument before the knee replacement surgery and eight weeks after the operation. The 15D instrument has been developed in Finland and it is a generic instrument for measuring quality of life. It can be used as a profile instrument or as a single index measure. It consists of 15 dimensions of quality of life. The 15D instrument covers well the different areas of quality of life relating to health, and its concept validity is considered to be high. In Finland, it has been used in national health questionnaires.

According to the results, the quality of life of the research participants before the knee replacement surgery was statistically significantly worse than that of age-matched general population, particularly in the dimensions of mobility, sleeping, usual activities, discomfort and symptoms, distress and vitality. The participants' quality of life after the surgery had improved highly significantly in the dimensions of discomfort and symptoms as well as in the various mental functions. On the other hand, their quality of life in the dimensions of mobility, sleeping and usual activities was still significantly lower compared to age-matched general population.

In this survey, the development objectives for physiotherapy arise from the 15D instrument's dimensions of moving and usual activities. Therefore, in the knee replacement patients' treatment model the development objectives for physiotherapy are instructing and practicing mobility and usual activities.

Vuoden 2014 Osaaja-kilpailuun osallistui Satakunnan ammattikorkeakoulussa yhteensä 65 opinnäytetyötä. Työt oli jaettu neljään eri sarjaan: liiketoiminta ja kulttuuri, sosiaali- ja terveysala, tekniikka ja merenkulku sekä ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot. Palkittujen ja kunniamaininnan saaneiden töiden tiivistelmät on kerätty tähän julkaisuun. Osa töistä löytyy kokonaisuudessaan netistä. Kaikkia töitä ei ole julkaistu netissä, jolloin niitä voi tiedustella luettavaksi SAMKin kirjastoista.

Kuten SAMKin koulutusohjelmatkin, kilpailuun osallistuneet työt ovat aihepiireltään hyvin monipuolisia. Aiheiden kirjosta voi helposti havaita nykypäivän arjessa esiintyviä ongelmia ja kysymyksiä.

Palkituissa töissä korostuu hyvä kirjallinen asu, toimivan tutkimusmenetelmän valinta ja hyvä soveltaminen sekä työn arvo uudenlaisen ajattelun tai näkökulman tuomisessa.